

ازدواج موقت و نفقه

امروزه به خاطر شرایط سخت اقتصادی و اجتماعی حاکم در جامعه به نوعی ازدواج موقت رواج پیدا کرده است .

از آن جایی که این نوع ازدواج در قانون پیش بینی و پذیرفته شده است و تعهدات و تکالیف کمتر و آسان تری نسبت به عقد دائم ، برای زن و مرد ایجاد می کنند ، بررسی حقوق و تکالیف زوجین اهمیت به سزایی دارد.

یکی از حقوق مهم در ازدواج موقت بحث حق نفقه و شرایط آن است ، که در این مطلب سعی شده شرایط تحقق نفقه در ازدواج موقت مورد بررسی واقع شود.

بخش اول : تعریف نفقه

مطابق با ماده ۱۱۰۷ قانون مدنی ، نفقه عبارت است از همه نیازهای متعارف و متناسب با وضعیت زن از قبیل مسکن، البسه، غذا، اثاث منزل و هزینه های درمانی و بهداشتی و خادم در صورت عادت یا احتیاج به واسطه نقصان یا مرض.

در واقع نفقه به معنی پرداخت نیازهای متعارف و هزینه های زندگی توسط مرد است و میزان آن بستگی به وضعیت و شان زن و عرف مکان زندگی زوجه دارد.

درمورد مصادیق نفقه زن هم می توان به مسکن ، پوشاک ، هزینه های درمانی و بهداشتی و لوازم منزل اشاره کرد اما باید توجه کرد که این مصادیق حصری نیستند و به عنوان مثال در قانون ذکر شده اند و نفقه شامل تمام مواردی که نیازهای متعارف زن را با توجه به موقعیت اجتماعی او برطرف کند ، می شود.

بخش دوم : بررسی حق نفقه در ازدواج موقت

در ازدواج دائم مرد ملزم به پرداخت نفقه است و در صورت عدم پرداخت نفقه ، زن می تواند برای مطالبه نفقه شکایت حقوقی و کیفری بکند.

اما در ازدواج موقت طبق ماده ۱۱۱۳ قانون مدنی ، زن حق نفقه ندارد مگر اینکه شرط شده باشد یا آنکه عقد مبنی بر آن جاری شده باشد.

در نتیجه در ازدواج موقت، اصل بر عدم لزوم پرداخت نفقه است و در صورتی زن مستحق نفقه می شود که در مورد آن توافق کرده باشند یا طبق عرف آن محل پرداخت نفقه شرط باشد. در غیر این صورت مرد تکلیفی به پرداخت نفقه ندارد.

بنابراین طرح شرط حق نفقه و توافق در مورد آن با زوج اهمیت ویژه ای برای زوجه دارد. چون با توجه به صراحت قانون مدنی اصل بر عدم پرداخت نفقه در عقد موقت است.

می توان گفت شرط نفقه در عقد موقت نوعی شرط ضمن عقد برای تمام مدت یا قسمتی از مدت عقد است. همچنین به نظر می رسد بعد عقد موقت هم زوجین می توانند شرط نفقه بگذارند. به این صورت که ضمن عقد خارج لازمی شرط شود که زوج موظف به پرداخت نفقه است.

در اینجا هم مانند عقد دائم تمکین زن از شرایط تحقق نفقه زن است.

در صورت فوت مرد نیز حق نفقه از بین می رود، حتی اگر پرداخت نفقه شرط شده باشد.

بخش سوم: عدم پرداخت نفقه و ضمانت اجرای آن

اگر حق پرداخت نفقه شرط شده باشد و زوج از پرداخت امتناع کند، مطابق با ماده ۱۱۱۱ قانون مدنی، زن می تواند در صورت استنکاف شوهر از دادن نفقه به محکمه رجوع کند.

به نظر می رسد اگر عدم پرداخت نفقه به دلیل ناتوانایی مالی زوج باشد یا الزام او ممکن نباشد طبق مفهوم ماده ۱۱۲۹ قانون مدنی زوجه می تواند با مراجعه به دادگاه درخواست بخشیدن مدت را از دادگاه بخواهد. (ماده ۱۱۲۹ قانون مدنی: در صورت استنکاف شوهر از دادن نفقه و عدم امکان اجرای محکمه و الزام او به دادن نفقه زن میتواند برای طلاق به حاکم رجوع کند و حاکم شوهر را اجبار به طلاق می نماید. همچنین در صورت عجز شوهر از دادن نفقه.)

اما باید توجه داشت که در صورتی هم که حق نفقه شرط شده باشد، به عنوان یک تعهد قراردادی قابل مطالبه است و ترک انفاق توسط مرد، جرم نیست و زن فقط می تواند الزام به پرداخت نفقه را از دادگاه بخواهد.

بخش چهارم: دادخواست نفقه

دادخواست نفقه در این موارد با توجه به میزان نفقه در شورای حل اختلاف یا دادگاه قابل طرح است. به این صورت که اگر میزان نفقه زیر ۲۰ میلیون تومان باشد در شورای حل اختلاف و بالای ۲۰ میلیون تومان در دادگاه قابل مطالبه است.

در مورد میزان نفقه هم اگر زوجین توافقی داشته باشند مطابق آن عمل میشود و در غیر این صورت میزان نفقه به دستور دادگاه توسط کارشناس نفقه تعیین می شود.

سایت وکیل ۲۴ و کارشناسان حقوقی آن می توانند اطلاعات بیشتری در مورد نفقه و شرایط آن در کوتاه ترین زمان ممکن در اختیار شما بگذارند.